

Početna stranica > Pokretanje sudskog postupka > Gdje i kako > Kako pokrenuti sudski postupak?

Otvoreni postupci u području građanskog pravosuđa koji su započeti prije isteka prijelaznog razdoblja nastavit će se na temelju prava EU-a. Na temelju uzajamnog sporazuma s Ujedinjenom Kraljevinom na portalu e-pravosuđe do kraja 2022. ostat će dostupne informacije povezane s Ujedinjenom Kraljevinom.

Kako pokrenuti sudski postupak?

Sjeverna Irska

1 Moram li se obratiti sudu ili postoji i druga mogućnost?

U odlomcima u nastavku daje se opći pregled načina za pokretanje sudskih postupaka u Sjevernoj Irskoj. Međutim, ovdje sadržane informacije ne bi se trebale smatrati sveobuhvatnim pregledom prava te tomu nisu namijenjene. Pojednostosti o postupcima utvrđene su u poslovnicima sudova pa bi te poslovničke trebalo proučiti kako bi se stekao uvid u odgovarajuće postupke.

Građani rijetko pribjegavaju pokretanju sudskog postupka i većina ih je voljna istražiti mogućnosti za sporazumno rješenje spora. To se može učiniti na neformalan način i bez potpore pravnog stručnjaka (npr. u obliku sastanaka, razmjene pisama ili telefonskog poziva) ili na formalan način, tj. uz pomoć pravnih zastupnika ili izmiritelja. Pokretanje sudskog postupka trebalo bi se razmatrati tek nakon što se isključi mogućnost sporazumnog rješenja spora. Dodatne informacije o postupcima za alternativno rješavanje sporova u Sjevernoj Irskoj koji ne uključuju pokretanje sudskog postupka mogu se pronaći na [internetskim stranicama Pravnog centra Sjeverne Irske](#).

Ako je pokretanje sudskog postupka nužno, morat ćete utvrditi odgovarajući sud za svoj predmet. Ako je riječ o građanskom zahtjevu, on se može, u skladu sa zakonom, podnijeti Visokom sudu. Međutim, većina predmeta vodi se na regionalnim sudovima, koji imaju opću nadležnost za predmete čija je vrijednost manja od 30 000 GBP. Sjeverna Irska podijeljena je na odjele Upravnog suda, a Vodič kroz Upravni sud može vam pomoći u utvrđivanju odgovarajuće lokacije. Vodeće je načelo da se postupci općenito pokreću pri odjelu Upravnog suda nadležnom za područje na kojem tuženik ima boravište ili obavlja poslovnu djelatnost (iako se, tehnički, postupak može pokrenuti pri bilo kojem odjelu).

Vodič kroz Upravni sud može se preuzeti s internetskih stranica Službe sudova i tribunala Sjeverne Irske. Međutim, za bilo kakve općenite upite možete se obratiti komunikacijskom timu Službe sudova i tribunala Sjeverne Irske telefonskim putem na broj: +44 300 200 7812.

2 Postoji li vremensko ograničenje za pokretanje sudskog spora?

Vidjeti informativni članak o [postupovnim rokovima](#).

3 Trebam li se obratiti sudu u ovoj državi članici?

Vidjeti odgovor na pitanje 1. i informativni članak o [nadležnosti](#).

4 Ako je tako, kojem bih se točno sudu morao obratiti u ovoj državi članici s obzirom na to gdje ja živim i gdje druga stranka živi, odnosno s obzirom na druge aspekte mog predmeta?

Vidjeti odgovor na pitanje 1. i informativni članak o [nadležnosti](#).

5 Kojem bih se točno sudu trebao obratiti u ovoj državi članici s obzirom na prirodu mog predmeta i vrijednost spora?

Vidjeti odgovor na pitanje 1. i informativni članak o [nadležnosti](#).

6 Mogu li sam pokrenuti sudski postupak ili to moram učiniti putem posrednika, primjerice odvjetnika?

U načelu osoba može pokrenuti ili osporavati postupak sama ili uz pomoć pravnog zastupnika. Međutim, postoje određene iznimke. Na primjer, kad je riječ o postupcima koji se vode na Visokom sudu, skrbnik u postupku osobe koja nema poslovnu sposobnost (npr. zato što je mlađa od 18 godina) mora djelovati putem odvjetnika. Pravne osobe isto tako moraju djelovati putem odvjetnika, osim ako sud direktoru poduzeća dopusti da zastupa to poduzeće.

Kako bi se određena osoba mogla pojaviti pred sudom umjesto ili u ime neke druge osobe, možda će prvo morati dobiti dopuštenje suda.

Kad je riječ o postupcima pred Visokim sudom i regionalnim sudovima, osobu bez zastupnika može pratiti skrbnik u postupku koji je može savjetovati i voditi bilješke. Međutim, sudovi mogu odrediti uvjete/ograničenja kako bi osigurali da se postupak odvija na primjeren način.

Odvjetnici iz Europske unije mogu surađivati s lokalnim odvjetnicima.

Visoki sud bavi se složenijim predmetima, a osobe bez pravnog zastupnika više su iznimka nego pravilo. Isto vrijedi i za regionalne sudove. Međutim, pravno zastupanje manje je uobičajeno kad je riječ o sporovima male vrijednosti. To je vjerojatno zato što se takvi sporovi često rješavaju posredovanjem i rjeđe se pokreću sudski postupci. Međutim, vrijednost predmeta nije najbolji pokazatelj toga je li pravno zastupanje nužno. Ponekad sporovi male vrijednosti mogu dovesti do teških pitanja u pogledu odgovornosti ili podijeljene krivnje. To je jedan od razloga zbog kojih zahtjevi za naknadu štete zbog osobne ozljede nisu obuhvaćeni postupcima za sporove male vrijednosti.

Ako ne želite angažirati odvjetnika, možda ćete htjeti zatražiti savjet ili pomoć volonterskog sektora (npr. od Ureda za savjetovanje građana) ili zakonskog tijela (npr. Vijeće za potrošače u Sjevernoj Irskoj).

7 Kome točno podnosim zahtjev za pokretanje spora: prijamnom uredu ili uredu sudskog službenika ili nekoj drugoj službi?

Za pokretanje postupka u načelu je potrebno podnijeti odgovarajuću dokumentaciju pisarnici odgovarajućeg suda i platiti potrebnu pristojbu. Pisarnice suda obično su otvorene od 10:00 do 16:30.

Osoblje suda može pružiti pomoć i opće informacije o postupcima, ali ne može davati pravne savjete ili preporučivati pravne zastupnike.

Odvjetničke komore Sjeverne Irske (*The Bar Library* i *The Law Society of Northern Ireland*), tj. tijela koja predstavljaju odvjetnike višeg i nižeg ranga (*barristers* odnosno *solicitors*) imaju popis lokalnih odvjetnika.

8 Na kojem jeziku mogu podnijeti zahtjev? Mogu li to učiniti usmeno ili zahtjev mora biti u pisanom obliku? Mogu li zahtjev poslati faksom ili elektroničkom poštom?

Većina postupaka započinje pisanim dokumentom koji mora biti na engleskom jeziku. Međutim, tijekom postupka mogu se podnositi i usmeni zahtjevi.

Pismena se obično šalju poštom ili podnose u pisarnici odgovarajućeg suda kako bi ih on mogao obraditi. Međutim, nakon obrade potrebno ih je dostaviti u skladu s poslovnikom suda. Ovisno o pismenu, to se može učiniti e-poštom, telefaksom, poštom ili osobnom dostavom.

Ako je potrebno tumačenje ili prijevod dokumenata, obično stranke (a ne sud) moraju snositi troškove.

9 Postoje li posebni obrasci za pokretanje postupaka, a ako ne, kako moram izložiti predmet? Je li potrebno uvrstiti neke elemente u spis?

Poslovnikom suda propisan je čitav niz dokumenata koji se mogu upotrebljavati u različitim postupcima.

Kad je riječ o postupcima koji se vode pred Visokim sudom, većina njih (npr. zahtjev za naknadu štete zbog osobne ozljede ili smrti, prijevare, oštećenja imovine itd.) pokreće se zahtjevom za pokretanje postupka koji izdaje Ured za rad s korisnicima u ime Središnjeg ureda i Ureda za imovinske sporove. Na jedan se zahtjev stavlja pečat kojim se potvrđuje plaćanje pristojbe te se on zatim zapečaćuje. Pisarnica zadržava taj zahtjev i vraća zapečaćeni izvornik potvrđen pečatom zajedno s potrebnim brojem zapečaćenih primjeraka namijenjenih dostavi.

Zahtjev za pokretanje postupka može se podnijeti u obliku kratke izjave o prirodni tužbe i traženom pravnom lijeku ili u obliku cjelokupnog tužbenog zahtjeva. Većina predmeta na regionalnom sudu pokreće se na temelju građanske tužbe. U njoj se moraju navesti puna imena i adrese stranaka te nadležni odjel Upravnog suda. Građanska tužba obično mora obuhvaćati i „sudske pristojbe za razdoblje od 21 dana” – riječ je o zakonom utvrđenim troškovima koje tuženik plaća zajedno s predmetnim dugom ili naknadom štete, ako ih odluči platiti, i time se postupak prekida. U građanskoj tužbi navode se pojedinosti o zahtjevu (uključujući relevantne datume i mjesta).

Ako je riječ o sporu male vrijednosti, za to je dostupan poseban obrazac koji se može preuzeti na [internetskim stranicama Službe sudova i tribunala Sjeverne Irske](#).

Za vrijeme trajanja postupka možda će biti potrebno podnijeti i druge dokumente. Kako je prethodno navedeno, osoblje suda može pružiti pomoć i opće informacije o dokumentima, ali ne može davati pravne savjete ili ispunjavati obrasce u vaše ime.

10 Hoću li morati platiti sudske troškove? Ako hoću, kada? Hoću li morati plaćati odvjetnika od samog podnošenja zahtjeva?

Pristojbe se plaćaju za podnošenje zahtjeva za pokretanje postupka, građanske tužbe ili zahtjeva za spor male vrijednosti te u različitim fazama sudskog postupka. Na odgovarajući se obrazac obično stavlja pečat s potvrdom o plaćanju pristojbe. Kad je riječ o postupcima koji se vode pred regionalnim sudom, to se može učiniti u pisarnici bilo kojeg suda.

Opća je politika da stranka koja izgubi spor snosi sve troškove, svoje i one suprotne stranke. Na Visokom sudu troškovi se procjenjuju na temelju obavljenog posla. Na regionalnim sudovima postoje fiksni troškovi koji se određuju na temelju klizne ljestvice, a povezani su s vrijednošću spora. Na taj se način lakše mogu predvidjeti vjerojatni troškovi sudskog postupka, no u nekim predmetima koji se vode pred regionalnim sudovima sudac ima diskrecijsko pravo odlučivati o visini troškova.

Obično samo stranke u postupku mogu snositi troškove. U okviru postupka morat ćete snositi troškove koji proizlaze iz vašeg zahtjeva (npr. troškovi svjedoka, putni troškovi, troškovi vještačenja). Međutim, ako dobijete spor, možda ćete moći zatražiti nadoknadu tih troškova.

Napominjemo da će se u sporovima male vrijednosti nadoknada troškova naložiti samo ako postoje dokazi o nerazumnom ponašanju jedne od stranaka. Ured za izvršenje presuda nadležan je za izvršenje sudskih odluka u građanskim stvarima koje se odnose na povrat novca, robe ili imovine u Sjevernoj Irskoj i može vam pomoći u pokušaju osiguravanja naplate bilo kakvih iznosa koji vam se duguju ako dobijete spor, a druga stranka ne plati dug u razumnom roku. Ured za izvršenje presuda naplaćuje naknade za svoje usluge. Više informacija o tom uredu možete pronaći na internetskim stranicama Službe sudova i tribunala Sjeverne Irske i u informativnom članku „Postupci izvršenja presude”.

O naknadama za rad odvjetnika dogovaraju se odvjetnik i klijent. Ponekad će biti potrebno odobriti obročno plaćanje. U drugim slučajevima pristojbe se mogu platiti u cijelosti nakon završetka postupka.

11 Mogu li zatražiti pravnu pomoć?

U Sjevernoj Irskoj postoji zakonski sustav namijenjen plaćanju sudskih troškova iz javnih sredstava (sustav pravne pomoći).

Međutim, određeni postupci isključeni su iz sustava (npr. postupak zbog klevete) te se provode ispitivanje imovinskog stanja i ispitivanje osnovanosti zahtjeva.

Potvrda o dodjeli pravne pomoći ne može se odnositi na troškove nastale prije njezine dodjele.

Dodatne informacije o sustavu pravne pomoći dostupne su na stranicama o pravnoj pomoći Agencije za pravne usluge i na internetskim stranicama Odvjetničke komore Sjeverne Irske.

12 Kada se smatra da je moj postupak službeno pokrenut? Hoće li mi nadležna tijela dati neke povratne informacije o tome je li moj predmet pravilno izložen?

Za potrebe utvrđivanja zastare postupak se smatra pokrenutim nakon podnošenja zahtjeva za spor male vrijednosti, građanske tužbe ili zahtjeva za pokretanje postupka.

Ako je u zakonodavstvu propisan obrazac koji je potrebno upotrijebiti, odstupanja koja ne utječu na predmet spora ili se njima ne namjerava dovesti u zabludu neće ugroziti valjanost obrasca, a eventualni nedostaci obično se mogu ukloniti izmjenom.

13 Hoću li dobiti detaljne informacije o rasporedu sljedećih događaja (poput roka u kojem moram uložiti dokument za obranu)?

Na sudski postupak primjenjuju se različiti rokovi, i bez obzira na to što osoblje suda može odgovoriti na određene upite, ono neće pratiti pojedinačne faze predmeta.

Kad je riječ o Visokom sudu, tužitelj mora zatražiti suđenje u roku od šest tjedana od završetka razdoblja za podnošenje očitovanja ili u bilo kojem drugom roku koji odredi sud, pri čemu se za te radnje plaća pristojba. Tužitelj mora drugim strankama u postupku dostaviti obavijest o tome da je zatraženo suđenje. Potvrda o spremnosti isto se tako mora podnijeti u predmetima koji se odnose na osobne ozljede i medicinsku pogrešku prije određivanja datuma za raspravu ili preispitivanje.

Ako se potvrda o dolasku ne podnese i dostavi ili ako tuženik ne dostavi obranu, tužitelj može osigurati donošenje presude u upravnom postupku (iako će se možda morati pojaviti pred sudskim službenikom radi procjene štete).

Kad je riječ o regionalnom sudu, tužitelj mora podnijeti potvrdu o spremnosti ako je tuženik dostavio obavijest o namjeri iznošenja obrane. Ako se potvrda ne podnese u roku od šest mjeseci, stranke se moraju pojaviti pred sucem koji može dati upute za nastavak odvijanja postupka. Ako se obavijest o namjeri očitovanja pred sudom ne dostavi ili ako tuženik ne dostavi obranu, tužitelj može osigurati donošenje presude u upravnom postupku (iako će se možda morati pojaviti pred okružnim sucem radi procjene štete).

U slučaju spora male vrijednosti tuženiku se daje fiksni rok za odgovor na zahtjev, odnosno do tzv. datuma za očitovanje, koji pada 21 dan nakon što je zahtjev zaprimljen u pisarnici suda. Ako tuženik odgovori podnošenjem „obavijesti o osporavanju”, predmet će se uvrstiti na popis predmeta u svrhu održavanja rasprave pred sucem. Ako se obavijest o osporavanju ne zaprimi, tužitelj može osigurati donošenje presude u upravnom postupku (iako će se možda morati pojaviti pred sucem radi procjene štete).

Druge poveznice

[Služba sudova i tribunala Sjeverne Irske](#) (*Northern Ireland Courts and Tribunals Service*)

[Agencija za pravne usluge u Sjevernoj Irskoj](#) (*Northern Ireland Legal Services Agency*)

Posljednji put ažurirano: 27/09/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.